

POLOŽAJ NA KITAJSKEM

Združene države bodo naprosile Kitajsko, naj proglasi Šanghaj za nevtralnno ozemlje. — Predlog namerava izločiti mednarodno ozemlje iz vojne zone. — Izkrcaje čet se bodo završile le v skrajno resnem slučaju. — Kitajske armade nadaljujejo z bcji v bližini mesta.

WASHINGTON, D. C., 6. feb. — Državni department je dal John MacMurrayu, ameriškemu poslaniku na Kitajskem, navodila, naj predloži nasprotujočima si strankama na Kitajskem predlog, naj izločita mednarodno naselbino v Šanghaju iz vojnega ozemlja.

Uradniki državnega departmenta so odklonili vsako nadaljno pojasnilo glede zadeve, dokler ne bo imel MacMurray prilike predložiti predloga obeh strankama.

V svojem bistvu ima predlog namen napraviti mednarodno naselbino v največjem kitajskem pristanišču za nevtralnno ozemlje.

To je prijateljsko svarilo na naslov kitajskih voditeljev, da morajo dobiti Združene države definitivna zagotovila, da bodo zavarovani ameriški državljani v Šanghaju v slučaju, da bi se državljanska vojna približala naselbini.

Predstavitelji administracije so objavili, da ne bodo izkrčane ameriške oborožene sile v Šanghaju, razven v slučaju skrajne potrebe. Predsednik Coolidge si na vsak način prizadeva, da bi preprečil to evtualnost, vendar pa je pripravljen sprejeti vse možne varnostne odredbe, če bi zahtevale razmere izkrčanje oboroženih sil.

Definitiven sporazum med voditeljih nasprotujočih si strank glede Šanghaja bi v veliki meri olajšal tamošnje napetost ter bi preprečil potrebo s strani Združenih držav in drugih sil, da izkrcajo svoje čete.

Vlada v Peking in vlada v Kantonu sta ugovorili, da bosta zavarovali inozemce v Šanghaju. — Evgen Cen, kantonski minister za zunanje zadeve, je ugotovil v časopisju, da nima vrhovni poveljnik kantonskih čet, general Kaj-Šek niti najmanjšega namena napasti mednarodno naselbino v Šanghaju, ko bo dospel s svojo armado tjakaj.

Predsednik Coolidge in državni tajnik Kellogg pa želita definitivnih zagotovil, ker sta prepričana, da bi bila koristna ne le inozemcem v Šanghaju, temveč tudi inasprotujočima si strankama na Kitajskem.

Nekaj ameriških mornariških vojakov se nahaja na zastavni ladiji Pittsburg in dveh ameriških kanonskih čolnih, ki sta sedaj v Šanghaju. Kontingent 251 mornariških vojakov, ki so bili poslani iz Cavito, predstavlja prvo neodvisno oboroženo silo, ki je bila poslana v ono pristanišče.

Kakih 650 mornariških vojakov se nahaja v Cavito in Olongapom kjer čakajo povelj vrhovnega ameriškega poveljnika v azijskem vodovju, admiral Williamsa. Glasi se, da ne bodo nikake nadaljne čete poslane v Šanghaj tekom akcije kitajskih voditeljev glede predloga Kellogga.

Admiral Williams je sporočil včeraj mornariškemu departmentu, da je položaj v Šanghaju miren.

ŠANGHAJ, Kitajska, 6. feb. — Severne in južne kitajske sile so nadaljevale včeraj s prvo fazo spopada, ki bo mogoče odločil usodo Kitajske.

Nikakih poročil ni s fronte pri Jenčovu, kjer branijo sile maršala Suna glavno mesto proti napredujočim Kantončanom. Armada Suna je poslala včeraj 500 ranjencev v bolnice v Hangčovu in Kašinu.

Domneva se, da bo iztrgal general Kaj-Šek kontrolo Šanghaja iz rok maršala Suna še predno bodo imele zunanje sile priliko izkrčiti svoje čete ter započeti nadaljne komplikacije pod pretvezo, da se hoče zavarovati mednarodno naselbino.

Pristaši kantonske vlade izjavljajo, da znači prvi spopad izjalovljenje obrambe Šanghaja od strani severnih čet, a pristasi maršala Suna izjavljajo, da bo prihod kantonskih čet v Šanghaj skrajno težavna zadeva. Bojna fronta se nahaja le 150 milj od Šanghaja.

Sin - policist je ustrelil svojo mater

Mati je bila ubita, ko se je sin boril z očetom v njeno obrambo. — Zalostna družinska tragedija.

Pred tremi meseci je bilo stanovanje Mr. in Mrs. Peter McGrath v Bronxu pozorišče vesele družinske prireditve. Peter McGrath, star dva in dvajset let, najstarejši sedmih sinov, je bil imenovan pokusnim policistom ter pridržen policijski postaji na 135. zapadni cesti. Peter McGrath starejši, tla-kovalec po poklien, je bil zelo ponosen na svojega sina. — Nekega dne bo kapitan, — je rekel, — ali mogoče celo inšpektor.

Včeraj popoldne, ko je prišel mladi Peter domov s postaje, je srečal svoja dva brata, ki sta mu povedala, da oče zopet pije, da jn je izgnal iz hiše in da skuša mati potolažiti očeta.

Ko je stopil mladi Peter v stanovanje, je našel svojo mater, čepečo v nekem kotu, dočim je stal oče nad njo v namenu, da jo udari s stolom. Nobenega časa ni bilo za razmišljanje. Mladi policist je potegnil revolver ter ukazal očetu, naj preneha. Ni nameraval streljati, pač pa prestrašiti svojega očeta.

Stari McGrath pa je izpustil stol ter planil na svojega sina. Boj med obema je trajal nekaj sekund. Mati je skočila kvišku ter posegla vmes. V istem trenutku pa je počil revolver dvakrat in mati se je zgrudila na tla.

Strelci so deloma iztreznili očeta. Boj je bil končan. Poklicana je bila ambulanca iz Lincoln bolnice, ki je odvedla mater. Pol ure nato je bila mrtva. Baje sta obe kregli prodrli njeno glavo.

Očeta in sina je prišla policija. Oba sta bitko plakala.

Marxov kabinet dobil zaupnico

Novi kabinet dr. Marxa je dobil zaupnico 235 glasov proti 174. — Čeprav je večina za novi kabinet večja kot se je pričakovalo, nasprotujejo navzočnosti Keudella v kabinetu.

BERLIN, Nemčija, 6. feb. — "Višnjevi in črni" kabinet kancelarja Marxa je dobil svojo prvo zaupnico v nemškem državnem zboru včeraj popoldne, s 235 proti 174 glasovom, kar se smatra za večjo večino kot se jo je pričakovalo. Ob istem času pa je bil to komaj zaupanje vzbujajoč dan za novi kabinet, kajti tekom debate se je razkrilo dejstvo, ki je inkriminiralo nacionalističnega ministra za notranje zadeve, Walter von Keudella, da je bil zapleten v Kappov puč leta 1920. Vsi tedga bo najbrž prisiljen odstopiti.

Možnost je tako resna, da je bil kancelar Marx prisiljen objaviti v državnem zboru, da bo takoj uvedel preiskavo, da se ugotovi obseg soudeležbe notranjega ministra pri brezuspešnem Kappovem puču, kojega namen je bil nanovo uveljaviti monarhijo.

Nadaljna škodljiva razkritja, katera je spravil na dan Otto Landsberg, socialistični poslanec, so dvignila tak hrup v poslanski zbornici, da je bila seja prekinjena celo uro.

Največja senzacija se je pojavila, ko je prečital Landsberg proklamacije 4. dne 15. marca 1920,

Italija in Anglija soglašata glede kitajske politike.

Italija se je pridružila Angliji glede Kitajske. — Mussolini je seveda za uporabo sile na Kitajskem, če bi bilo to potrebno.

RIM, Italija, 6. februarja. — V svojem odgovoru na angleški memorandum, ki je bil poslan vsem silam, ki imajo interese na Daljnem iztoku, je izjavil Mussolini, da je pripravljen pridružiti se Angliji pri uporabi sile v Šanghaju, če bi bilo to potrebno.

V pričetku kitajske krize je razpela Anglija memorandum glede politike, kateri namerava slediti ter prosila za mnenja. To je bila politika "sprave" ter primernega zavarovanja življenj in lastnine inozemcev na Kitajskem.

Na to angleško okrožnico je odgovoril Mussolini dne 2. februarja, da v glavnem sprejema angleško politiko. Stavl pa je rezervacije glede gotovih točk, glede katerih soglašajo interesi obeh dežel.

Po mnenju onih, ki natančno poznajo položaj, se je to zgodilo tedaj, ko je bila Anglija navidez popolnoma izolirana.

List "L'Impero", skrajni fašistiški organ, je pisal naslednje:

— Anglija si je izbrala pravilni argument, namreč kanon. Italija jo mora posnemati, ker je to edini način, kako zatreti kitajsko anarhijo in brigantstvo, ki se skriva pod imenom nacionalizma.

LONDON, Anglija, 6. februarja. Včerajšnji kabinetski sestanek ni povzročil nobene izpremembe v vladni politiki, čeprav so medtem nekoliko napredovala pogajanja med nasprotnima si kitajskima strankama.

Vlada vztraja pri svoji dvojni politiki, — namreč spravi z legitimnimi političnimi ambicijami Kitajcev ter zavarovanju angleških "pravice" in angleške lastnine. Tunkaj prevladuje naziranje, da je le ena stvar gotova glede kitajskega položaja, namreč, da niso zaenkrat ogrožena angleška življenja in angleška lastnina.

Kralj ne more v Canado.

LONDON, Anglija, 6. feb. — Včeraj se je uradno ugotovilo, da ne bosta mogla priti kralj Jurij in kraljica Mary v Canado na proslavo jubileja. To je bil odgovor na izjavo ministrskega predsednika Kinga, da se bosta kralj in kraljica odzvala povabilu, da obiščeta Canado.

Prince iz Walesa bo zastopal krono pri tozadevnih slovesnostih, podpisano od Keudella, ki je bil takrat pruski državni uradnik. V tej proklamaciji se je Keudell zavezal za prejšnjo nemško vladu, v nasprotju s postavno republikansko vladu Eberta.

Komunistični poslanec Walter Stoecker je nato obdolžil von Keudella, da je vzdrževal leta 1924 na svojem posestvu vojaški organizacijo, znano pod imenom Olympia, kateri so odločno nasprotovali Francezi in katero je nato zatrla nemška vlada.

Bazkritja Ladsberga so povzročila nemir med centralisti ali klerikalci in značilno je bilo, da je Theodor von Guerdard, načelnik klerikalne stranke, v svojem predlogu, naj se da kabinetu zaupnico, izjavil, da obsega njegov predlog za zaupnico vse člane kabineta, tudi notranjega ministra, "a pod pogojem, da se bodo izkazale obdolžbe, dvignjene proti Keudellu, kot napačne".

Nova vstaja na Portugalskem.

Nova armadna vstaja je izbruhnila na Portugalskem. — Kabinet Carmona je odposlal čete, da zaduže vstajo posadke v Oporto. — Bati se je resne krize.

LIZBONA, Portugalska, 4. feb. Del posadke v Oporoto se je uprl zgodaj včeraj zjutraj. Večina čet pa je ostala zvesta vladi. Tukajšnje brzojavne in telefonske postaje straži vojaštvo. Vlada pa je izdala naslednji komunikacij:

— Vojni minister je dospel v Aviero, kjer se je koncentriralo močno jedro lojalnih čet, ki bodo odkorakale ter se pridružile lojalnim četam v Serra do Pilar, nasproti Oportu.

Polkovnik Amaral koraka proti Oportu z oddelki čet iz Valencije, Viana do Castello in Braga. Čete tretje pokrajine so koncentrirane pri Entrocamento.

Na jugu so vse posadke na strani vlade.

Vojno pravo, ki je bilo dosedaj nominalno uveljavljeno, bo od sedaj naprej strogo izvedeno. Vse restavracije in gledišča so zaprta. Ljudje morajo biti ob desetih doma.

LIZBONA, Portugalska, 4. feb. Oporto, pozorišče številnih vstaj, je zopet središče revolucionarnega gibanja proti vladi Carmona.

Predsednik Carmona, ki je tudi vojni minister, je odšel v Oveje, nekakih trideset milj južno od Oporta, kjer zbira lojalne čete, v namenu, da se zatre vstajo.

V oficijelnem sporočilu se glasi, da vlada red v ostalih delih dežele in da je proglašeno vojno pravo.

Posluhoči vojni minister, general de Cordes, je pojasnil akcije neolajnih čet v Oportu s tem, da je dobila vlada poročilo od komiteja upornih čet, v katerem zahtevajo naj vlada resignira in da naj se zopet uveljavi ustavna režim.

Vlada je odgovorila s tem, da je poslala na lice mesta čete, da zatre vstajo.

ZENEVA, Švica, 4. februarja. Vstaja, ki je izbruhnila na Portugalskem, se je aktivno pripravljala že več mesecev, soglasno z zanesljivimi informacijami v krogu Lige narodov.

Smrt letalca.

BIRMINGHAM, Ala., 6. feb. — A. Turner, star 23 let iz Mewisburga, Tenn. je bil ubit in Vivian Jones, prejšnji armadni letalec, je bil težke poškodovan, ko je padel aeroplan, katerega je vozil Jones, iz višine 1500 čevljev na tla.

GOVERNER RITCHIE OBSODIL PROHIBICIJSKO POSTAVO

Governer Ritchie iz Marylanda je strogo obsodil suhaško postavu ter se tudi zavezal za versko strpljivost. — Rekel je, da pomenja prohibicija popolno izjalovljenje. — Newoyrški governer Smith je uzoren kandidat za predsedniško mesto.

Governer države Marylanda, Albert R. Ritchie, je imel v soboto zvečer v hotelu Commodore v New Yorku govor, katerega je poslušalo nekako 1500 oseb, zbranih na letnem banketu Real Estate Councila.

Rekel je, da ne pomenja njegov govor programa ter tudi ni omenil predsedništva, a zavzel se je za versko strpljivost ter zaključil svoj govor v prilog najbolj priljubljenega državljana New Yorka, governerja Smitha.

Njegov govor je bil namenjen poudarku principov, političnih in temeljnih. Rekel je, da so zadnje volitve pokazale, da se bliža konec političnemu hinavstvu, politični strahopetnosti in drugim sličnim zlom. — Pričeli smo spoznavati, da ne more narod na slepo jadrati, temveč slediti kompasu. Prevladati mora zdrava poltična filozofija.

Izjavil je, da je bilo opaziti v zadnjih pet in dvajsetih letih veliko izpremembo v ustavnem življenju dežele, ker je postala postava sistem socialne kontrole, v katerem so skušali regulirati osebno življenje in obnašanje državljanov.

Ožigosal je pretirani federalizem, kar pomenja direktno vlado iz Washingtona, glede trgovine, vzgoje, dela otrok in prohibicije.

— Prohibicija, — je rekel, — je napravila po mojem mnenju več škode kot katerakoli druga stvar v našem narodnem življenju.

Pri omenitvi prohibicije je imel priliko napraviti kompliment McAdooju.

— Če govorimo o narodni prohibiciji, — je izjavil, — moramo govoriti resnico glede nje ter se postaviti resnici.

Predsednik Calles je povišal carino.

Mehiški predsednik je povišal carino, da pokrije petrolejske izgube. — Izdal je odlok, s katerim je povišal za pet odstotkov carino na skoro vse importirane predmete.

MEXICO CITY, Mehika, 6. feb. Predsednik Calles je izdal včeraj odlok, s katerim je povišal carino za pet odstotkov. Ta odločba bo uveljavljena v teku tridesetih dni od sedaj nanaprej za vsako importirano stvar.

Namen povečanja vladnih dohodkov je očitno pokriti izgube pri dohodkih za proizvodnjo pe-

troleja vsled zmanjšanih operacij inozemskih proizvajalcev petroleja na temelju nove petrolejske postave.

Predsedniška proklamacija navaja 717 predmetov, podvrženih povečani carini.

Ti predmeti vključujejo vsa živila, pijače, obleko, sukno, surovine in izdelan material v splošnem.

Pričakovati je, da bodo nove carine zvišale življenske stroške, ki so že itak visoki vsprico precejšnje nezaposlenosti in stagnacije v trgovini in industriji.

Ameriške zastave so vihrale včeraj raz ameriško poslanstvo in ameriški konzulat ob priliki proslave desete obletnice sprejema nove ustave iz leta 1917. Na temelju te ustave je bila sprejeta zemljiška in petrolejska zakonodaja, proti kateri je protestirala vlada Združenih držav.

Seznam.

To je seznam, ki pokaže, koliko ameriškega ali kanadskega denarja nam je treba poslati, da poskrbimo v stari domovini izplačilo označenega zneska, bodisi v dinarjih ali lirah. Podatki so veljavni do preklica, ki se po potrebi objavi na tem mestu.

Ne dvomimo, da vam bo ta ponudba uga jala, posebno če, ako boste vpoštevali svojo kript in našo sanceljivo ter točno postrežbo.

Dinarji		Lire	
Din. 500	\$ 9.45	Lir. 100	\$ 5.00
Din. 1,000	\$ 18.60	Lir. 200	\$ 9.70
Din. 2,500	\$ 46.25	Lir. 300	\$ 14.25
Din. 5,000	\$ 92.00	Lir. 500	\$ 23.25
Din. 10,000	\$ 183.00	Lir. 1000	\$ 45.50

Za poljičanje, ki presegajo Desettiso Dinarjev ali pa Dvatiso Lir dovoljujemo poseben znesek primernu popust.

Nekoliko po brzojavni plači izvršujemo v najkrajšem času ter računamo za stroške št.

FRANK SAKSER STATE BANK
82 Cortlandt Street
New York, N. Y.

Posebni podatki.

Pristojbina za izplačilo ameriškega dolarja v Jugoslaviji in Italiji znaša kakor sledi: za \$25, ali manj mesec 75 centov; od \$25, naprej do \$500, po 3 cente od vsakega dolarja. Za večje svote po posebnem dogovoru.

GLAS NARODA

(SLOVENE DAILY)

Owned and Published by
SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
(A Corporation)Frank Sakser, president. Lonis Benedik, treasurer.
Place of business of the corporation and addresses of above officers:
82 Cortlandt St., Borough of Manhattan, New York City, N. Y."GLAS NARODA"
"Voice of the People"

Issued Every Day Except Sundays and Holidays.

Za celo leto velja list za Ameriko	Za New York za celo leto	\$6.00
in Kanado	Za pol leta	\$3.50
Za pol leta	Za inozemstvo za celo leto	\$7.00
Za četrt leta	Za pol leta	\$3.50

Subscription Yearly \$6.00.
Advertisement on Agreement.

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izvenem nedelj in praznikov.

Dopisi brez podpisa in osebnosti se ne priobčujejo. Denar naj se blagovoli pošilja po Money Order. Pri spremembi kraja naročnika, prosimo, da se nam tudi prejšnje bivališče naznači, da hitreje najdemo naslovnik.

"GLAS NARODA", 82 Cortlandt Street, New York, N. Y.
Telephone: Cortlandt 2876.

SUZENJSTVO NA JUGU

Bliza se dan, ko bo vsa Amerika slavila spomin Abrahama Lincolna, kateri je odpravil suženjstvo.

Vse suženjstvo pač še ni odpravljeno. Posebno po nekaterih južnih državah. Tam suženjstvo še vedno cvete v dobesednem pomenu besede. Zaslužnjeni niso zamorci, pač pa beli ljudje.

V malem kraju, ki nosi značilno ime Corpus Christi, je bilo aretiranih pet mladih ljudi. Aretacija je bila izvršena na povelje štirih občinskih uradnikov in enega farmerja.

Mladi fantje, ki so bili obtoženi postopanja, pa niso bili postavljeni pred sodnika, pač pa kratkoma poslani na farma, kjer so morali ob ničvredni hrani in v varstvu obroženih čuvajev delati brezplačno mesece in mesece.

Enemu izmed njih se je posrečilo stopiti v stik z zunanjim svetom in tako je prišla zadeva na dan.

Dognalo se je, da so nesrečnejši prišli v Texas v namenu, da dobe kako delo. Ko so pri suženjskem delu na farmah zahtevali, naj jih sodnijski procesirajo, so jim stražniki zagrozili s smrtjo.

Sedaj je proti zaslužnjalcem dvignjena obtožba. Obtoženi so šerif, mirovni sodnik in dva pomožna šerifa.

Priznali so, da so taki slučajji nekaj običajnega v dotičnem kraju.

Človeka, ki se ne more zadostno izpričati, pošljejo enostavno na plantažo, kjer mora delati na žive in mrtve, zaslužek pa spravi njegov gospodar.

Podobne razmere vladajo tudi po Louisiani in Missisippi.

BILANCA SLOV. NAROD. DOMA V
BROOKLYNU

Pred dobrimi štirinajstimi dnevi se je vršila seja za Slovenski Dom.

Seje so se udeležili nekateri delničarji in nekateri gospodje, ki so si vtepli v glavo, da se bodo newyorški Slovenci namah in brez ozira pokorili njihovu povelju ter hiteli izpolnjevati njihove želje.

Seja je bila klaverna, njeni zaključki pa vsega pomilovanja vredni.

Določeno je bilo namreč, da zaenkrat Slovenskega Doma sploh ne bodo gradili. In nadalje je bilo sklenjeno, da bodo kupili staro poslopje, kojega pritličje in klet bodo predelali v dvorano, v dveh gornjih nadstropjih bodo pa stanovanja za stranke, katere imajo veliko umetniškega čuta v sebi, da zamorejo poslušati umetniške proizvode godbe sv. Jožefa, ne da bi padle v omedlevico že vsaj do desetih zvečer.

Gospodje so sklenili, da bo taka-le dvorana neizčrpen vir dohodkov, ki se bodo v doglednem času tako nakupili, da bo lahko zgrajen na kupljenih lotih Slovenski Dom, kakoršnega so bili lani v sanjah postavili za letošnjo spomlad.

"Glas Naroda" je povedal svoje pošteno mnenje. In to je obveljalo.

Mi se nismo nikdar ponižali, da bi hodili po hišah ter z najrazličnejšimi obljubami in obeti utrjevali svoj vpliv.

Mi nismo nikdar nikogar denuncirali v namenu, da si utrdimo svoje stališče.

Dočim so vse to delali naši "prijatelji". Delali so neumorno z edinim namenom, da nam materijalno škodujejo in nas moralno ponižajo.

Kako temeljito se se blamirali, in kaj so dosegli s tem svojim rivanjem, je jasno razvidno iz zapisnika zadnje seje za Slovenski Narodni Dom.

"Glas Naroda" je objavil o tej aferi v daljših presledkih tri ali štiri članke. Samo to in ničesar drugega. Njihovi pametni pristaši so jih čitali, na podlagi objavljenih člankov so si ustvarili svojo sodbo in s tem nehoti priznali naše utemeljene sklepe in domneve.

Polomijada Slovenskega Doma v Brooklynu, doka zuje gospodom, ki so ga polomili, da slovenska javnost v New Yorku uvaža naše nasvete.

Za to uvaževanje se ne bo slovenska javnost nikdar kesala.

Baš, nasprotno: hvaležna nam bo, da smo jo s pravo besedo o pravem času opozorili, naj s krvavo prisluzenim denarjem ne zida gradov in domov v oblakih.

mi nismo nikdar kovali nobenih tajnih in pogubonosnih naklepov.

Mi se nismo nikdar tako ponižali, da bi hodili po hišah ter z najrazličnejšimi obljubami in obeti utrjevali svoj vpliv.

Mi nismo nikdar nikogar denuncirali v namenu, da si utrdimo svoje stališče.

Dočim so vse to delali naši "prijatelji". Delali so neumorno z edinim namenom, da nam materijalno škodujejo in nas moralno ponižajo.

Kako temeljito se se blamirali, in kaj so dosegli s tem svojim rivanjem, je jasno razvidno iz zapisnika zadnje seje za Slovenski Narodni Dom.

"Glas Naroda" je objavil o tej aferi v daljših presledkih tri ali štiri članke. Samo to in ničesar drugega. Njihovi pametni pristaši so jih čitali, na podlagi objavljenih člankov so si ustvarili svojo sodbo in s tem nehoti priznali naše utemeljene sklepe in domneve.

Polomijada Slovenskega Doma v Brooklynu, doka zuje gospodom, ki so ga polomili, da slovenska javnost v New Yorku uvaža naše nasvete.

Za to uvaževanje se ne bo slovenska javnost nikdar kesala.

Baš, nasprotno: hvaležna nam bo, da smo jo s pravo besedo o pravem času opozorili, naj s krvavo prisluzenim denarjem ne zida gradov in domov v oblakih.

Dopisi.

Brooklyn, N. Y.

Društvo Bratska Zveza, št. 140-Doma je bil iz Žerovskega Vrha, pošta Gorenjavas, Jugoslavija. Po veliki veselici v Medicovih prostorih, 196 Wilson Ave., Ridge-wood, Natančen program bo pozneje objavljen.

Ostala društva so naprosena, naj na ta dan ne prirejajo nobenih prireditev.

Društvenik.

Little Falls, N. Y.

Večina vsak dopis se prične o delavskih razmerah. Zato sem se tudi jaz namenil nekoliko pisati o tem.

Tukaj v Little Falls-u imamo približno od 20 do 30 tovarn, več jih in manjših, ki izdelujejo različne reči. Vse te tovarne obratujejo bolj ali manj, razven ene, in to je tovarna za usnje.

Delo se težko dobi, ker je tukaj precejšnje število nezaposlenih delavcev. O tem sem se sam prepričal, ker sem tudi jaz med onimi, ki hodimo od tovarne do tovarne vsak dan, kakor mokra kokoš, ki nima nobenega veselja. Gospodje nas kar hitro odpravijo s par besedami: "Nothing doing".

Ne vem, kaj je temu vzrok. Delodajalci se izgovarjajo, da nimajo naročil in odjemalcev.

Torej ne svetujem nobenemu hoditi semkaj za delom.

Kar se tiče male slovenske naselbine, so Slovenci še precej napredni. Imamo večina svoje domove in še precej dobro urejene. Večina vsi smo tudi ameriški državljanji. Imamo štiri podporni društva.

Tem potom vabim Slovence in Slovenke iz Little Falls in okolice na plešno veselico v soboto dne 12. februarja. Veselico priredi društvo sv. Jožefa, št. 53 J. S. K. J. v svoji dvorani na 36 Danube St. Pričetek ob 7. uri zvečer. Igrala bo tukajšnja slovenska godba.

Obenem vas tudi vabim na maskaradno veselico dne 1. marca, to je na pustni večer. Prične se točno ob 7. uri. Priredi jo goričmenjeno društvo.

Torej na svidenje dne 12. februarja in 1. marca!

S pozdravom

Andrej Hrbljan.

tajnik dr. sv. Jožefa, št. 53 JSKJ.

White Valley, Pa.

To je moj drugi dopis v letošnjem letu. Zadnjič sem poročal samo glede poplavljenecv v stari domovini in o prostovoljnih pri- spevkih iz tukajšnje okolice.

Tukajšnji premožgrov obratuje je vsaki dan. Zaslužek se seveda ponavadi Dne 24. januarja so delavci tudi plačo utrgati, tako da imajo sedaj ravno tisto plačo kot dvorane veselico dne 12. februarja, so jo imeli pred enim letom. No, vembra meseca so bili pridali, a sedaj pa zopet želijo. Tako kom- panije delajo z delavcem kakor v obilnem številu udeležili. To je samo, hočejo, posebno kjer ni prava veselice v letu 1927.

Dne 28. februarja priredi maskaradno veselico društvo št. 116 J. S. K. J. Žeteti je, da bi se vi-

umrl Matevž Home, star 48 let. Doma je bil iz Žerovskega Vrha, pošta Gorenjavas, Jugoslavija. Po domače so mu rekli Delavčev Matevž. Tukaj zapušta zalujčo so- progo in sedem otrok. Ena hči je omožena in najstarejši fant je star 16 let, najmlajši otrok pa eno leto. Nadalje zapušta tukaj v Ameriki 2 brata in eno sestro. Stari domovini pa mater in sestro. Pokopali smo ga 30. januarja po- lpolne na Narodno pokopališče v Export, Pa. Pogreb se je vršil ei- vilno ob ogromni udeležbi dru- štvinskih sobratov. Samo avtomobi- lev je bilo čez 60 in 6 društvenih zastav. Sledeča društva so se ude- ležila z zastavami: št. 38 J. S. K. J., št. 141 S. N. P. J., št. 57 J. S. K. J., št. 232 S. N. P. J. in št. 142 S. S. P. Z.

Ranjki je spadal k dvema dru- štvi in sicer k društvu št. 116 J. S. K. J. v Delmont in k št. 232 S. N. P. J. Obredve društvi sta mu poklonila lepe vence v zadnji po- zdrav. Tudi druga društva so mu poklonila deloma vence, deloma so pa vdovi darovali nekaj na me- sto venca.

Ranjki je bival v Ameriki 24 let. Nad deset let je bival v Universal, potem pa ves čas v tukajšnji na- selbini. Bil je eden prvih nase- ljencev v White Valley.

Zbolel je meseca junija in je mo- ral iti na operacijo. Bil je en čas doma, potem je zopet prišel delati in je delal do 1. novembra. Potem ni megal več in je šel k zdravniku, nakar mu zdravnik pove, da mo- ra iti zopet v bolnišnico in na ope- racijo. Tako je bil štirikrat na o- peraciji. Za prvo operacijo ni do- bil nič pri nobeni jednoti. Prvo je imel v ustih, a druge tri ope- racije so bile vse skozi nos. Če bodo kaj dobili za druge tri ope- racije ali ne, je vprašanje, čeprav je zdravnik izjavil, da ima raka v glavi. Dne 17. decembra je on- tudi ob levo oko prišel.

Ker so pa društva spoznala, da je vreden pomoči on in njegova družina, se je takoj odločilo dr. št. 116 J. S. K. J., da mu pomaga ko- likor je mogoče in tudi dr. št. 33 J. S. K. J. se je zavzelo zanj in mu je darovalo iz svoje društvene bla- gajne svoto \$50.00 v pomoč nje- govi družini.

Kot prijatelj, ti želim, počivaj v miru in hladni ameriški grudi. Enkrat pridemo vsi za teboj, eni prej, eni pozneje.

Njegovi družini pa naše iskrene so- žalje.

Ker za star pogovor pravi, da je veseljem pride žalost, za za- lostjo pa veselje, zatorej nazna- čimo, da priredijo člani Slovenske majo sedaj ravno tisto plačo kot dvorane veselico dne 12. februarja, so jo imeli pred enim letom. No, vembra meseca so bili pridali, a sedaj pa zopet želijo. Tako kom- panije delajo z delavcem kakor v obilnem številu udeležili. To je samo, hočejo, posebno kjer ni prava veselice v letu 1927.

Dne 28. februarja priredi maskaradno veselico društvo št. 116 J. S. K. J. Žeteti je, da bi se vi-

NOVICE IZ SLOVENIJE

Avtomobilski nesreča v Škofji Loki.

Ko je peljal avtobus, ki vozi med škofjeloško postajo in me- stom, od ljubljanskega vlaka, mu je ravno na 20 m visokem mostu, čez Suški potok pripeljal naspro- ti lastnik iz Starega dvora z eno- vrzno avtomobilom, in zadel s tako silo v avto, da je konja vrglo na sprednji del avtomobila, kjer je na mestu obležal mrtve. Lastnik avtomobila Jože Eržen je zavrl s tako brzino, da je avto treščil ob betonsko ograjo mosta, jo premak- nil, a je k sreči še obstal na mo- stu. Voznik Janez Zakotnik je si- cer odletel z voza, pa si je raztr- gal samo obleko. Ravnotako je tu- di šest potnikov avtomobila odnes- le manjše praske, pač pa tem večji strah, ker je manjkalo le malo, da se vsi niso razbili v globini. Po karambolu je Eržen hitel takoj na- zaj na postajo po avtobus, ki vozi v Železnike, da bi bil z njim odpe- ljal svoj havarirani voz. Ker pa v železniškem avtu ni bilo bencina, se je vrnil k svojemu vozu po ben- cin. Pri pretakanju se je bencin vnel in Eržen je bil v trenutku v plamenih. Vrgel se je takoj v bla- to in se veljal po njem, da je po- gasil ogenj in dobil je le na rokah težje opekline. Tako je karambol, ki bi zahteval skoro več smrtnih žrtve, potekel brez večje nesreče. Veliko škodo ima šofer Eržen, ki je pa vendar vesel, da mu je daleč po deželi znano blato te ceste re- šilo življenje, in pa Zakotnik, ki je ob dobrega konja.

Kdo je kriv nesreče, še ni jasno.

Umrla je

nenadne smrti Terezija Kuder, hi- šna posestnica in trgovka v Celju v 59 letu starosti.

Aretovan vlačugar in tat.

Ob priliki kontrole dohoda in odhoda potnikov na glavnem ko- lodvoru je policijski detektiv Gru- den opazil sumljivega moškega, katerega je končno povabil s se- boj na policijsko postajo. Tu so kmalu ugotovili, da se varnostni organ ni zmotil, marveč da je pri- jel pravega, že dolgo zasledovane- ga ptička. Je brezposelni in dela- mržen delavec Štefan Butolen iz Žetel. Klatil se je po ljubljanski in mariborski okolici in kradel kar na debelo.

Samomur uradnika radi bede.

V Pobrežju pri Mariboru se je obesil 38-letni Mijo Markežič, ro- dom iz Srenja v Istri. Bil je usluž- ben kot zvičnik pri srezkem poglavarju Maribor, levi breg, z mesečno plačo 900 Din. te je za- man prošil za službo uradnika, čeprav je imel predpisano izobraz- bo.

Smrtna kosa.

V Škalskih Cirkoveh pri Vele- nju je po kratkim boleznim umrla Olga Čokova, učiteljica, rodom iz Srenja v Istri. Bil je usluž- ben kot zvičnik pri srezkem poglavarju Maribor, levi breg, z mesečno plačo 900 Din. te je za- man prošil za službo uradnika, čeprav je imel predpisano izobraz- bo.

V Ljubljani je preminula Hermina Fritcheva.

udeležili maskaradne veselice, ker je samo enkrat v letu.

Zatorej vsi nasvidenje dne 12. februarja in 26. februarja v Slo- venski dvorani!

Jurij Previč.

JUGOSLAVIA IRENTA

V dobrodelne pa tudi v nacional- ne svrhe

se v Trstu tekom enega leta nabe- reje velike svote. "Piccolo" je iz- kazal njemu tekom 1926 odstetih daril v znesku 1.060.746. Za "Le- go" je nabral 93.167.80, za Batti- stjev spomenik v Boleanu 36.442.75 lir, za Oberdankov spo- menik v Trstu pa samo 2035 lir.

Barduzzi — fašistovski tajnik za tržaško in goriško pokrajino.

Barduzzi vodi fašistovski zvezo v tržaški pokrajini. Sedaj se je raztegnil njegov delokrog na Go- riško; imenovan je za političnega tajnika goriške fašistovske zveze. Naprteno mu je tako ogromno de- lo ker "Il Popolo di Trieste" trdi, da treba tudi na Goriškem še le naučiti ljudi, kaj je fašizem!

Prapor za miličnike v Šempetru na Krasu.

Te dni je bila v Šempetru veli- ka slavnost. Izročeni je bil milični- kom prapor, ki jim ga je darovalo tamonjske prebivalstvo v znak pro- testa proti znanemu atentatu, pri katerem je poginil miličnik Ker- ševan. K slavnosti sta prišla prefekt Fornaciari in general Monesi iz Trsta.

Miličniki so slovesno obljubili, da bodo zvesto čuvali izročeni jim prapor na meji demovine. Bilo je več govorov in omenjal se je ogor- čenjem tudi atentat. Navzoča sta bila miličnika Kavčič in Kralj, ka- terima je prefekt na željo odbora izročil zapustno oro. To sta ona dva, ki sta bila pri atentatu ra- njena. V Šempetru je bilo polno zastopnikov oblasti iz Trsta in Po- stojne. Bilo je seveda mnogo ljud- stva, ker mora prihajati k takim svečanostim in tudi prapor je mo- ral biti darovan! Atentat je še vedno zagoneten.

Dunajski kapital se polasča Dre- herjevih tovarov.

Tržaški fašizem ima v svojem programu tudi italijanizacijo po- djetij. Dreherjeve tovarne so tri: v Trstu, na Dunaju in na Češkem. Lani je Dreher odstopil svoje to- varne trem dunajskim bankam. Tako je prišla tu tržaška Dre- herjeva pivovarna pod kontrolo avstrijskih bank. Zadnja leta se je posluževala tudi italijanskega ka- pitala. Ali dunajske banke so ta- koj plačale dotične kredite in od- tegnile tržaško tovarno vplivu ita- lijanskega kapitala. Tržaški faši- sti naglašajo, da zahteva italijan- ski zakon od tujih družb dotok nacionalnega kapitala za najmanj dve tretjini in italijansko držav- ljanstvo za polovico in še enega iz- med upraviteljev. Dunajčani so si napravili načrt, po katerem bi navidezno ugodili zahtevi ita- lijanskega zakona, v resnici pa bi oni ostali neomejeni gospodarji Dreherjevega podjetja v Trstu. "Popolo di Trieste" kriči in kli- če k pozornosti, da ne pridejo na- ki dan grda razočaranja.

Ubogi Mussolini.

V Genni je Italijan Scalia na poštne uradu treščil tintnik s čr- nilom v Mussolinijevo sliko. Množica fašistov je "atentatorja" takoj obkolila in strahovito pre- tepla.

Peter Zgaga

Časopisje poroča, da se je zavr- šilo v Poljski Šleziji strašno lin- čanje.

Naš ameriški Jug je lahko po- nosen.

Njegova slava se bo sčasoma razširila po vsem svetu.

Žal, da je ta slava taka, da se ne more širiti med drugimi kot med najbolj nezavednimi.

V Clevelandu so ukradli tatovi tri aeroplane.

To je dokaz, da so začeli ame- riški zločinci po višjem stremeti.

Gabriele d'Annunzio je svojo vilo ob Gardskem jezeru izpreme- nil v samostan.

Možak se v frančiškanski obleki izprehaja po krasnih vrtovih, ko se pa hoje naveliča, sede na tla in se igra s kamenčki.

Nekemu časnikarskemu poroče- valcu je rekel, da se je popolno- ma prerodil.

Otrok je zavidanja vreden.

Vse usmiljenje pa zasluži mo- žak, kateremu začne iti pri petde- setem letu na otročje...

Učenjaki so dognali, da rdeča barva razburja živce.

To je resnica, že vsaj v slučaju ameriškega drž. tajnika Kello- ga.

Ni treba, da bi videl rdečo bar- vo.

Le oznako "rdeč" mu je treba slišati, pa že zarožlja z orožjem in pošlje ultimatum.

K sodniku je prišel možak, ki že strašno dosti pretrpel v zakonu.

No, kaj bo dobrega! — ga je vprašal.

O, dosti dobrega, če bo šlo po sreči.

Na dan z besedo.

Od svoje žene bi se rad ločil.

Zakaj pa vendar?

Možak ga je začudeno pogledal ter važno odvrnil:

I, zato, ker sem poročen ž njo.

Zakonec sta imela strašno raz- posajeno hčer. Oblečila se je po najnovejši modi, pudrala se je in šminjala ter se vse noči klatila po nepoznatih krajih.

Toda bogvari, da bi ji oče ali mati rekla kako besedo. Bevska- lina je nazaj najnesramnejše fraze.

Končno je bilo tudi materi pre- več.

Obrnila se je k svojemu možu ter vzdihnila:

Bog ve, po kom je najina hči pododvala svoj jezik? Po me- ni ga ni. To prav dobro vem.

Možiček je žalostno vzdihnil:

Seveda ga ni po tebi. Ti ga imaš še vedno.

Vzgojitelji in znanstveniki pravi- jo, da je v velikih nesrečah naj- bolj potrebna prisotnost duha.

Nihče jim ne ugovarja. V nesre- čih se prisotnost duha najbolj ob- nese.

Vem pa za eno stvar, ki se v ne- srečji še boljše obnese.

To je odsotnost telesa.

Dve glavi sta boljši kot ena — pravi naš stari pregovor.

Pregovor je le deloma resničen.

Slabo in nsodepolno je namreč če pripadeta glavi dvema predsed- nikom ene same južno-ameriške republike.

Današnje ženske so korajžne in odločne.

Tako je naprimer neka pripove- dovala:

Dvajset pisem sem pisala za- poredoma svojemu fantu, pa na nobeno pismo nisem dobila odgo- vora. Tedaj je pa zavrelo v meni.

Pisala sem mu enoindvajseto pi- smo ter ga odločno pozvala, naj odgovori. Pa ni odgovoril. Tedaj je pa moje ogorčenje prikipelo do viška. Sicer sem se težko odloči- la, pa sem kljub temu prekinila z njim vse dopisovanje.

NEPRESTANO NARAŠČANJE

Števila naših prijateljev in doslednje širjenje našega delokroga v vseh bančnih poslih, je naj- boljši dokaz solidnosti, zanesljivosti in splošnega zaupanja, ki si ga je pridobil naš zavod tekom dolgih let poslovanja.

DENARNA NAKAZILA izvršujemo pod najugodnejšimi pogoji.

DENARNE VLOGE na "Special Interest Account" obrestujemo po 4% na leto, me- sečno obrestovanje.

Frank Sakser State Bank

82 Cortlandt Street, New York, N. Y.

NAJSTAREJŠA JUGOSLOVANSKA POTNIŠKA
POSREDOVALNICA V AMERIKI

SPOMINI FRANCOSKEGA VOJNEGA DETEKTIVA

Po "Narodnem Dnevniku".
CH. LUCIETO

(Nadaljevanje)

Vem, da gre tu za zanje neuprijetno objavo in to tembolj, ker smo poznali ime in sredstva njih španskega agenta v Tres-Fortas. Onemogočili smo, da nam je škodoval v zadnji vojni, ki smo jo ravno imeli v Riffu. Lahko pa še povem, da nam prav ničesar o nemški podmorski akciji ni bilo neznanega.

Ali si napr. morda domišljate, da nismo poznali njih metode, kako so se preskrbovali z živili in s streljivom na visokem morju? Ali so res mislili, da smatramo za nevarne ladje one tovarne parobrode, ki so vozili bencin, in ki smo jih srečavali pri naših križarenjih med Messino, otoki Dodencanica in Dardanelmi?

Moral so nas res imeti za zelo otročje. Vprašam vse one, ki so stražili obrežje, ali pa vršili svojo službo na velikih in malih ladjah: kdaj in kje so Nemei, kljub svojim ponarejenim nosovom in popolnoma pravičnim potnimi listi ušli skozi našo mrežo?

Vem, da vsi nemški agenti niso bili rojeni v Nemčiji! Ni ga pa detektiva na svetu, ki bi mogel reči o kakem človeku, če mu gleda v obraz, ali ima predseboj prijatelja ali sovražnika.

Koliko teh prokletih ladij, ki so dovažale podmornikom bencin smo poslali na dno morja.

Nekega dne smo se vračali iz Pule. Kaj smo imeli tam iskati, bom morda pozneje povedal. Vozili smo si na naši ladji nazaj v smeri proti Brindisiu, kjer se je takrat nahajalo naše oporišče. Na poti smo srečali dve ladji. Takoj smo opazili, da imata izredno močne motorje.

Na naš opozorilni strel sta se ustavili in tedaj smo prosili oba kapetana, naj se podasta na naš krov, da pregledamo njih papirje. Takoj sta ubogala in priznati moram, da nisem nikoli videl papirjev, ki bi bili v lepšem redu, in bolj prijaznih kapetanov.

— Kaj vozite? je vprašal naš kapetan.

— Grško vino, suho grozdje, moka in sardje.

— Nič petroleja ali bencina?

— Da, toda ravno toliko, da prepeljem iz Pireja v Bari!

— Dobro! Bomo pregledali!

— Izvolite!

Podali smo se k njim na krov, in čeprav smo kar najstrožje preiskali obe ladji, kajti mostvo je izgledalo zelo sumljivo, vendar nismo našli ničesar sumljivega.

Imeli so natovorjeno to, kar so nam javili. V rezervoarjih pa ni bilo več petroleja kot so ga sami rabili. Čeprav smo od dna do vrha jumborov vse preiskali, vendar nismo ničesar našli.

Toda oficerji in mostvo so nas tako hudomušno gledali, da smo bili prepričani, da gotovo nekaj ni v redu. Tedaj kaj?

Ker nismo mogli ničesar opraviti, smo izpustili obe ladji in se odpeljali v smeri proti Brindisiu.

Toda naš komandant še ni rekel zadnje besede. Komaj smo zgubili obe ladji in pred očmi smo se ustavili in čakali, da pride noč.

Ko se je stemnilo, smo se, ne da bi priznali na ladji kakšne luči, vsi

nili, in zadel na obe ladji ravno v trenutku, ko sta dvigali na krov velike sode bencina, katere sta bili vlekli za seboj, potopljene pod morskno gladino, tako da jih nismo mogli preje opaziti.

Sedaj ni bilo nikakega dvoma več, s kakšno trgovino so se pečali. Moral so nam slediti v Brindisi, kjer je italijanska policija zapečala usodo obeh ladij in njihovo mostvo.

Poslali so 2 rušilca torpedov na ono mesto, kjer bo bile morale obe ladji počakati podmornik in mu oddati bencin. Naši mornarji so zapazili podmornik, ravno ko se je začel dvigati iz vode. V trenutku je bil razbit od naših granat, in se je potopil.

Iz tega je razvidno, da so naši tajni agenti in detektivi izborni iz vršili svoj posel.

19. poglavje.

OBISK V KOTORU, NEMŠKO-AVSTRIJSKEM PRISTANIŠČU ZA PODMORNIKE

Ona božična noč je bila zelo žalostna. Prejšnji večer je italijanski "silure" (podmornik) izpostavil na suho dva črnogorska agenta in mene v bližini Kotora, v katerem smo vedeli, da je eno najvažnejših pristanišč za nemške podmornike.

Ko smo zapustili Tarent, smo se zmenili, da nas pride "silure" iskati čez 24 ur, kajti mislija, katerega nam je bila naložena, je bila bolj kratke oblike, kot dolgo raziskovanje.

Šli smo v mesto, v katerega ozadju je druga impozantna nasa Lovčena. Padal je dež in ulice so bile prazne. Šli smo na sestanek, katerega nam je bil določil naš stalni črnogorski agent, ki je bil posestnik umazane gostilne, v kateri so se zbirali propalice, morski roparji in ogleduhi.

Naša mislija je bila posebno težavna radi tega, ker to ni bil si-guren človek. Na pristojnem mestu so ga smatrali za dvojnega agenta, kajti vodja našega urada je zvedel, da je najmanj enkrat izdal sovražniku neke podatke.

Pozneje se je pa vendar pobiljšal, kajti dajal nam je zaporedoma izvrstna poročila, na podlagi katerih so se nam posrečili nekateri napadi.

Nekaj dni poprej nam je bil javil, da so prišli večkrat k njemu mornarji, oblečeni v civil, toda nekaterim se je poznalo, da so vojaki. Govorili so nemško in pili so pri njem. Eden izmed njih, ki je bil menda poveljnik, mu je bil dejal:

— Vrnili se bomo semkaj na božični večer. Ker pa ne poznamo nikogar v mestu, (kar pa ni bilo res), ali nam ne bi hoteli preskrbeti vse, kar rabimo za božično slavnost na krovu?

Ker je bil gostilničar to povedal, je še dodal:

— Slučajno ravno sedaj ni niti v Kotoru, niti v sosednjih lukah, vsaj kolikor je meni znano, nobene avstrijske ali nemške vojne ladje.

In dodal je:

— Po mojem mnenju gre tu za mostvo nemškega podmornika, ki

bi rado praznovalo božični večer na suhem.

Prišli smo bili v Kotor, da do-ženemo, koliko resnice je na tem. V istini se je nahajal v onih vodah tiste čase podmornik, ki ga ljubim vsem pastem, katere smo mu nastavljali, nismo mogli ujeti. Temu podmorniku smo pripisovali dejstvo, da je več ladij izginilo. Ker se ni preskrboval z gorivom v znanih lukah, smo bili prepričani, da so mu posebni tajni pomagači dobavljali bencin.

Ko smo mi dali to mislijo, sem si stavil sledeče vprašanje:

— Zakaj se je ta podmornik, ki ima svojega tajnega dobavitelja, obrnil na gostilničarja, da mu preskrbuje hrano?

Na to vprašanje sta bila možna le dva odgovora.

— Ali dotični dobavitelj sedaj ni bil v stanu dobavljati teh stvari, ali pa je bil gostilničar sam podmornikov dobavitelj?

Kot vidimo je bila zadeva silno kočljiva in nikakor ni bilo izključeno, da ne pademo v zasedo.

Toda v takih stvarih človek ne sme oklevati in karkoli se naj bi zgodilo, sklenil sem zadevo preiskati.

Gostilničar nas je čakal na domnjenem mestu.

Govoril je z mojima tovarišem in povedal, da so skrivnostni mornarji bili prišli prejšnji večer po naročilu živila, da jim uia ni mogel slediti, ker je imel preveč gosov v svoji gostilni.

— Ali vsaj veste, v kateri smeri so odšli?

— Prav ničesar ne vem, kajti ko so odhajali nisem mogel zapustiti gostilniške sobe. Sicer pa to ni važno, ker bodo danes spet prišli nazaj.

— Kako toj Zakaj danes?

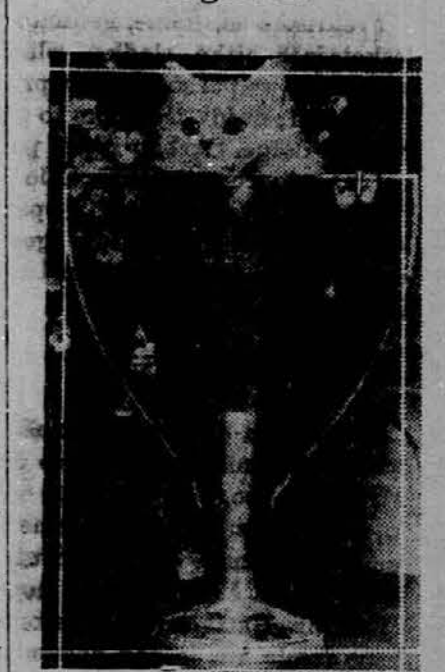
— Zjutraj je eden mornarjev mi naročil za 11. uro danes ponoči sodeček žganja in 11 kg. sladkorja.

Pogledal sem na uro. Bila je 10.

— Dobro, sem dejal, hvala za podatke, ostalo bomo že mi uredili.

(Dalje prihodnjč.)

Mačka, ki je dobila prvo nagrado.

V Bostonu je na razstavi psov in močk dobila prvo nagrado mačka "Silver Jim", namreč srebrni bokal.

Kako se obvarujemo španske bolezni?

Kakor smo že poročali, se je z niti pod najfinejšim mikroskopom čela v zapadni Evropi gripa ali ne vidimo.

Ta nevarna epidemija razsaja osobito na Španskem, kjer je oblo-lelo samo v Barceloni okrog 100 tisoč oseb, in v Švici, kjer izkazuje Ženeva 28.000 bolnikov. Epidemija se je znatno razširila tudi v Parizu, Londonu, po skandinav-skih državah, v Nemčiji in na Madžarskem. Iz dosedanjih poročil je razvidno, da je Evropa zopet v nevarnosti, da začne ta, že iz vojnih let tako slaboznana epide-mija zopet v večjem obsegu uni-čevati njeno prebivalstvo.

Češkoslovaške sanitetne oblasti so že ukrenile vse potrebno, da prepreči pretečo nevarnost ali vsaj omeje razsajanje epidemije, ako se prenese iz sosednje Nemčije tudi na ozemlje češkoslovaške republike. To dni je predaval v Br-nu o gripi profesor J. Roček po radiu. Naglašal je, da bi bila usod-na napaka, ako bi se sanitetne oblasti pravočasno ne pobrignile za odvrnitev nevarnosti, kajti španske influenca je že na pragu. Iz njegovega predavanja navajamo najvanejšie odstavke.

Zgodovina španske influence.

Številni bakterijologi — je iz-javil predavatelj — so se že zani-mali za to nenavadno bolezen, to-da doslej se še nikomur ni posreči-lo pojasniti vse njene podrobnosti.

Gripa ali influenca je zelo nalez-ljiva bolezen, ki se pojavi v manj-šem obsegu skoraj vsako leto. Od časa do časa zavzema večji obseg in se spremeni v nevarno epidemijo. Tako smo imeli opraviti z epi-demijo španske leta 1890 in 1891. Takrat je prišla španska iz Rusije. Drugič je razsajala v večjem ob-segu koncem svetovne vojne. Po-javila se je v januarju 1918 v Zdr-državah, odkoder so jo zanesli vo-jaki v Evropo in sicer preko Špa-nije. Od tod tudi njeno ime španske. Poleti 1918 je epidemija po-nichala, žal samo prehodno. Jeseni je izbruhnila z novo silo, pozimi je začela pojemat, a spomladi le-ta 1919 je zopet hudo razsajala. Ta epidemija je bila največja in najpogubnejša od vseh, kar jih do-lej poznamo. Ljudje so ji pripra-vili ugodna tla s pomanjkanjem in bedo med svetovno vojno, z ne-zadostne prehrano in duševno de-presijo. Epidemija španske je za-htevala koncem svetovne vojne na vsem svetu okrog 20 milijonov člo-veških žrtev.

Neznani vzrok bolezni.

Kaj povzroča to bolezen, še ni točno dognano. Do zadnjega časa je veljal za edinega povzročitelja te bolezni zelo majhen bacil, ki ga je odkril leta 1892 nemški bakte-riolog Pfeiffer. Pri pregledu bol-nih leta 1918 so pa našli tega po-vzročitelja v tako redkih primerih, da je treba verjeti angleškimi in francoskim učenjakom, ki trdijo, da ta bacil ne povzroča gripe, mar-več se pojavi kot parazit samo na izčrpanem telesu bolnika. Pa tudi ti posttranski mikrobi imajo svoj pomen, ker lahko bolnikovo stan-je zelo poslabšajo ali pa povzro-čijo iseečasno še druge bolezni, a v prvi vrsti vnetje pljuč. Pravi povzročitelj španske je najbrž še manjši bacil, tako majhen, da ga

Kako se gripa širi.

Glede povzročitelja španske si-torej še nismo popolnoma na jas-nem, pač pa poznamo na podlagi-mija se je znatno razširila tudi v opazovanj in eksperimentov mno-gice njegove lastnosti. Povzročitelj-skih državah, v Nemčiji in na Madžarskem. Iz dosedanjih poročil je razvidno, da je Evropa zopet v nevarnosti, da začne ta, že iz vojnih let tako slaboznana epide-mija zopet v večjem obsegu uni-čevati njeno prebivalstvo.

Zelo važno je vedeti glede širje-nja španske, dvoje:

1. Epidemija se razmnožuje na služnici v goltancu — že kakih 48 ur poprej, predno se pojavijo zna-ki bolezni, torej že v času, ko je dotični človek na videz še zdrav in opravlja svoje vsakdanje po-sle, pri katerih pride v stik z zdra-vimi ljudmi. 2. Španska ni vedno težka bolezen, marveč nasprotno, v večini slučajev nosi vse znake lahke bolezni. Zato se navadno bolnikom ne zdi potrebno, izpre-meniti običajni način svojega živ-ljenja ali iskati zdravniške pomo-či. Toda baš taki lahki slučajji so neprimerno opasniji, za širjenje bolezni kot težki slučajji, ko mora ostati bolnik v postelji. Na ta na-čin si lahko razlagamo, zakaj se španska tako naglo širi.

Isolacija bolnika.

Kaj naj torej storimo, da se u-branimo španske? V prvi vrsti moramo smotreno streči bolnikom v drugi pa skrbeti zase, dokler smo še zdravi. Glede bolnikov mora-mo ukreniti vse potrebno, da se bolezen od njih ne razširi še na zdrave ljudi. To je pri vsaki epi-demiji najvažnejše in njuno po-trebno tudi pri gripi, pa naj bo še tako lahka. Ako je mogoče, pre-skrbimo bolniku posebno sobo, v katero ima dostop samo dotični, ki mu streže. Ako je stanovanje ta-ko tesno, da bolniku ne moremo dati posebne sobe, moramo paziti, da dobi vsaj svojo posteljo, ki jo postavimo čim dalje od drugih po-stelj in izoliramo z belimi zavesa-mi ali špansko steno. Bolnik mora pri izolaciji sam pomagati. On mora imeti sam toliko obzirnosti, da ne pride v stik z zdravimi svoj-ci. Pri kašljanju in kihanju mora paziti, da je od domačih čim bolj oddaljen. Sploh moramo biti v času epidemije s kašljanjem in kihanjem zelo previdni. Ako bolnik kašlja, naj pljuje vedno v pljuval-

nik, ki mora biti strogo desinficiran. Bolnik mora imeti svoje je-dilno orodje, umivalnik in po mož-nosti tudi vse druge predmete za vsakdanjo potrebo.

Strežniki in strežnice morajo bi-ti zelo oprezní, osobito kadar so v bližini bolnika. Zelo dobro in koristno je, zavezati si nos z rob-cem, ki nas pri dihanju ne ovira, vendar pa prepreči vdihavanje bacilov. Samo po sebi je umevno, da bolnika ne smemo poljubovati in da si moramo večkrat umivati roke s toplo vodo. Dobro je, da si vsaj pred jedjo umijemo tudi ob-raz. Strežniki in strežnice naj si preskrbe posebno gornjo obleko, odnosno plašč, kadar gredo k bol-niku. Bolnik naj po možnosti vse posete odklanja.

Nasveti zdravim.

O tem, kako naj skrbje med epi-demijo španske za svoje zdravje zdravi ljudje, daje profesor Roček sledeče nasvete:

1. Prvo, kar moramo vedeti, je, da se bolezni ne smemo bati. Strah človeka slabi in zmanjša njegov odpor baš v času, ko ga najbolj potrebuje.

2. Važno je skrbeti med epi-demijo za redno prehrano in izogi-bati se vsega, kar more telo oslabi-ti. Često vidimo, da pripravi po-tom nezmerne jedi in pijače oslabe-ljenjelošede epidemiji ugodna tla ali da slabi organizem, ker človek premalo spi.

3. Ne posejajte bolnikov, ako jim ne strežete.

4. Skušajte čim bolj omejiti ob-čevanje z ljudmi, izogibajte se vsa-ke večje družbe.

5. Umivajte si čim večkrat roke s toplo vodo, milom in krtačo.

6. Izplahnite si večkrat na dan usta in grlo s kakim desinfekcijskim sredstvom.

7. Oblačite se dobro, osobito ob deževnem času, da obleka ne bo premočena.

8. Skušajte se premagovati ta-ko, da lahko vsak čas sledite tem navodilom. Učite tudi druge izogi-bati se vsega, kar bi moglo ogro-zati zdravje bližnjega.

Ljubavna tragedija na Dunaju.

V okraju Hernala na Dunaju se je te dni odigrala krvava ljubav-na tragedija. V nekem hotelu so našli ustreljena ljubimeca Hansa Diviseha in zasebnico Marijo Em-bres. Oba sta imela prestreljeni

Smrtna nesreča v Bergmanskim Alpah.

Iz Milana poročajo o turistič-ski nesreči v Bergmanskim Alpah. 45-letni občinski uradnik Luciani in neki milanski trgovski potnik sta se podala na planine. Med izletom se je vreme nenadoma izpremenilo in začeli so se trgati plazovi. Ene-ga turista je lavina vrgla v pre-pad, drugi pa je s smučmi zdrsnil v skalovje. Slednji, ki se je le ne-znatno opraskal, je šel po pomoč za svojega prijatelja, katerega je rešilna ekspedicija še spravila iz brezdna, nato pa je mož umrl na poti v bolnico.

Kdo ve kaj o VILJEM CIGLER-U, (ZIEGLER), katerega predniki so bili rojeni v Jugoslaviji? V kolikor je znano, je eden teh umrl že leta 1905 nekje tu v Združenih državah. Če kdo kaj ve o tem, naj poroča na: Upravo Glas Naroda, 82 Cortlandt St., New York, N. Y. (2x 7.8)

CHARLESTON V BIKOBORBI

Charleston je "moderen" ples, ki pa se bo, kaor kaže, kmalu iz-živel, kakor se je še vsak in ki se ga plesateljna velikomestna publi-ka kmalu naveliča. Pa so ga zad-nji zanesli v areno za bikoborbe v Nizzi. Poleg španskih in francos-kih matodorjev so se javili v are-no tudi prostovoljci. Francoske bikoborbe so bile brez pomena in je španski matador Bolmonte je dosegel uspeh, toda manj z umet-nostjo kot bikoborec, kot pa s svo-jimi komičnimi nastopi v areni. Nastopil je v velikanskih hlačah in črnem jopiču, in ko je bika raz-dražil, je pred njim plesal charles-ton. Najbolj komičen je bil pri-zor, ko je pozival prostovoljce, naj skočijo v areno ter raz čelo neke-ga bika potegnje kokardo, ka-tera je bila v ta namen biku pri-trjena okoli rogov, a med tem so drugi razjarjeni biki dirjali po a-reni ter podili prostovoljce sem in tja. Dasiavno so imeli biki rogo-ve prevlečene z gumijem, se je vendar pri tem pripetilo več ne-zgod. Nekega Angleža je bika tako zdelal, da je močno krvavel in so ga odnesli v bolnico, toda tam se je izkazalo, da ni nič nevarnega, nakar je Anglež hotel nazaj v are-no, odkoder je končno še odlikova-nje odnesel. Nekemu Nemu pa se je slabše godilo, ker mu je bika zlomil nogo. Največ prostovoljcev je ob pogledu na divje bližajoče se bibe poskakalo čez ograjo, kar je na gledalce zelo komično vplivalo.

Če se defraudant preveč napije.

Berlinska policija je prejela te dni iz Dortmunda poročilo, da je defraudiral tamošnji poštni tajnik Alfred Hoehne 83.130 mark ter pobegnil najbrže v Berlin. Vse is-kanje je bilo zaman. Te dni pa je našel policija patrulja v ele-gantnem nočnem lokalu neznane-ga gospoda, ki je imel zbrano oko-li sebe deset oseb broječo družbo dam in gospodov ter je plačeval e-no buteljko šampanjca za drugo. Ker se je zdelo potratnost neznan-ega policijskim organom sumljiva, so ga pozvali, naj se legitimira. Ker je bil možakar tako pijan, da ni bilo spraviti nobene besede iz njega, so ga preiskali. V njegovih žepih so našli dokumente, iz ka-terih je razvidno, da je identičen s pobeglim defraudantom. Pri sebi je imel tudi večji del pone-verjenega denarja. Hoehne je bil aretiran, toda bil je tako pijan, da so ga mogli zlaščati šele nasled-nje jutro. Priznal je, da je identi-čen z iskanim poštnim tajnikom in pristavil, da se je nameraval od-peljati s poneverjenim denarjem preko Hamburga v Ameriko. Ko pa je prišel v Berlin, je pričel ta-koj popivati in to je bila njegova nesreča, zakaj, ko je prišel čas od-hoda, je bil tako pijan, da ni mo-gel vstati s stola.

Vrček za pivo — morilno orodje.

Te dni so našli na Dunaju 72-letno branjevko v ujeni trgovini umorjene. Roparski morilec ji je zadržal lobanjo s silnimi udarci z vrčkom za pivo. Na robu vrčka so se držali, ko je prišla na lice mesta komisija, še sivi lasje umorjene starke. Krvavi ročaj vrčka je le-žal poleg umorjene. Kot domneva policija, je odnesel morilec malen-kosten plen 200 do 300 šilingov. — Policija je zločinca na sledu.

Pratike so pošle.

Vsledtega NAROČAJTE

"Slovensko-Amerikanski Koledar"

za leto 1927

CENA 50 CENTOV

NAROČITE TAKOJ, KER SMO GA
TISKALI LE OMEJENO ŠTEVILO

V KOLEDARJU je tudi vse kar se tiče priselje-vanja, odkar je bila sprejeta —

NOVA PRISELJENIŠKA POSTAVA

Vsebuje razne zanimive članke, povesti, razprave, slike, raznoterosti itd.

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY

82 Cortlandt Street : : : New York, N. Y.

SKRIVNOSTNA GOSPA.

ROMAN.

Za Glas Naroda priredil G. P.

5

(Nadaljevanje.)

Prevzelo ga je veliko, prekipajoče veselje in kot veliko breme se je odločilo od njegovih prsi. Sveta nebesa, njegova bodočnost je naenkrat zopet izgledala svetlejša in Trenberg bo ostal njemu in njegovi družini.

Tresel se je ob tej misli, trdi, korenjaški mož, in s sumljivim bleskom v očeh je potegnil Uršulo k sebi.

Nič več ne dvomim o tvojih besedah, moje, nič več. Kljub temu pa moram najprej videti črno na belem, da je odstranjena največja nevarnost za Trenberg in za mojo družino, predno bom mogel prosto dihati. Vrnem ti, Uršula, a imam vendar pri tem obično, da je vse to lep sen, iz katerega se lahko vsaki trenutek prebudim v realnost. Bojim se tega prebujenja.

— Ti ne sanjaš, stric, ti si predramljen, — je rekla Uršula.

Hotel je govoriti naprej, a Uršula mu je položila roko na usta. — Ničesar vpraševati, stric. To je moj edini pogoj, katerega stavljam ti moram staviti. Na kakšen način sem dosegla soglasje z Gerstmanom mora ostati moja in njegova skrivnost. Če te bo pomirilo, ti hočem povedati to, da sem se poslužila skrajno prirostelega sredstva in da ne izvirajo iz tega za me nikake obveznosti, ker ne bom tega človeka nikdar več videla.

Just Roden je stopil korak nazaj.

— Tukaj stojim pred njanko in če bi ne bila tako tiha, ljuba deklica, bi domneval, da razpolagaš s peklenjskimi umetnostmi.

Zmajal je z glavo.

— Nočem siliti vate s vprašanji, a bom miren, čeprav verujem vate, šele tedaj, ko bom s svojimi lastnimi očmi čital pismo potrđilo Gerstmana.

Uršula je prikimala.

— Ne govoriva več sedaj o tem. Hočem te prositi, stric, da nikomur v hiši ne pripoveduješ o tem. Tega bi ne videla rada. Smuknila je skozi vrata ter ga pustila samega, zatopljenega v mračne misli. Potegnil je z roko preko čela, za katerim je butalo razburkano morje.

Prehitro mu je prišla pomoč v največji stiski. Vrel je besedam Uršule, a njegov razum mu ni dal miru. Čakati, čakati, — si je rekel končno.

Napram družini ni omenil niti besedice o tem, kar se je zgodilo ter z veliko napetostjo pričakoval vsako pošto. Drugega dne po onih dogodkih je sprejel privatno pismo Gerstmana ter tudi pismo notarja. Se nikdar v svojem življenju ni odprl nobenega pisma tako hitro kot ta dva.

Prišel je čitati z mrzlično poželjivimi očmi ter našel potrđilo tega, kar mu je Uršula že sporočila.

Našel je celo opravičilo Gerstmana radi prizora. — Jaz sem vas razdržil ter vzajem vsled tega vso krivdo nase, — je pisal upnik. Just Rodenu ni ostal vsled tega noben dvom več. Nebo, ki je bilo pred kratkim še tako mrko, se je v resnici razjasnilo. Solnce upanja je zopet svetlo nanj ter mu dajalo moč za nadaljno delo in in za nadaljna stremjenja.

Ves vzradošen je sporočil svoji ženi in otrokom veselo novico ter jim ni prikril, kdo je rešil Trenberg. Pripovedoval je, kako je Uršula s par zasopelimi besedami ukrotila brezbožnega upnika v njegovi navzočnosti. Tudi je navedel pogoj Uršule, da mora ostati za vedno skrivnost nje in Gerstmana, na kak način je dosegla ta uspeh.

Gospa Konstanea je menila, da bi nikdar ne zaupala tibi, mirni Uršuli takega odločnega nastopa.

Herbert in sestri so se ozrli drug na drugega ter menili pri tem la strašno nevihto, ki je prinesla Uršulo Malecov v hišo.

— Vihar in nesreča naj gresta od nas.

Črna, molčeca gospa, jaz čakam te!

Tako je čital Herbert in v tem trenutku je stopila v sobo Uršula v temni, žalni obleki in konec je bilo tudi nevihte. In sedaj ta cudni slučaj. Gerstman, ta trdosrčni upnik, je bil premagan.

Elizabeta Roden je rekla s svojim izmučenim glasom:

— Vrnemite mi, da imamo v hiši, črna, molčeca gospo. Uršula Malecov ni nikdar ne izposlovala takih koncev.

Herbert je mislil na drugi stih stare pesmi ter prišel:

— Sreča se je zopet obrnila k nam,

Od kar vihra v zraku tvoj pajčolan.

Črna, molčeca gospa!

Teta Elizabeta se je stresla.

— Skrivnostno je in nezdruvo za moje živce.

Just Roden je udaril s pestjo po mizi.

— Prenehajte s svojimi neumnostmi in ne žalite mi ljubke stvarice. Uršula je iz mesa in krvi kot vsi in dosti hvale smo ji dolžni. Njegova sestra se je zopet stresla.

— Tako gotovo kot se pišem Elizabeta Roden, je sedaj prazen grob črne, molčeca gospa v naši družinski grobnici. Uršula Malecov in pred sto leti zamrla Betina Roden sta neločljivi, sta eno.

— Sveta nebesa, sedaj pa sem že sit vsega tega, — se je razburil gospodar, a v istem trenutku je stopila v sobo Uršula in vsi so umolkli.

Herbert pa je mislil, ko je zrl nasproti mladi, ljubki vdovi:

— Sreča se je zopet obrnila k nam,

Od kar vihra v zraku tvoj pajčolan,

Črna, molčeca gospa!

Juliana se je izprehajala po parku in njeno deklisko hrepene nje je mislilo na vitkega moža, na katerega pa ni smela misliti, ker niso mogli njeni stariši trpeti, da bi ga ljubila. Kljub temu pa se ni mogla ločiti od njega, kajti njeno srce je pripadalo njemu, izključno le njemu.

Čisto na koncu parka, za pavilonom, je stal star, kaka dva metra visok zid. Prerastel ga je bršljin ter popolnoma prikril široke razpoke. Za tem zidom je stala deželna hiša privatnega učenjaka dr. Erika Sursen. Bil je preje kemik, a je napravil par dobičkanosnih iznajdb ter se nastanil tukaj po smrti svoje žene. Živel je le svoji znanosti, pisal za strokovne liste ter dosti veljal v učenjaškem svetu.

Juliana je spoznala resnega učenjaka in mogoče je pomagala tudi samota, v kateri sta živela, da sta se našla dva srca, ki sta se hotela združiti. Tedaj pa so se vmešali stariši. Dvajset let Juliane se ni skladalo s sedem in tridesetimi dr. Sursena. Njena neizkušena mladost bi ne mogla nikdar nadomestiti vdovec zamrle. Prav po zebno ostro se je izrazila Konstanea Roden in prišlo je do neprijetnih priklonov med sosedo. Izprva sta se Sursen in Juliana še parkrat na tačin srečala, nato je izgovoril Just Roden odločno besedo

in žalostnega srca se je izogibala Juliana konca parka, katerega je ločeval zid od hiše ljubljene.

(Dalje prihodnjič.)

VLADIMIR KAPUS:

Za gamsovo dlako.

Samo tisti, ki je dolgo bival med našimi gorjanci in planinci, tisti, ki pozna poezijo naših ljudi in vse krasote naših gora, kadar so prijazne, in njih grozoto, kadar so razjarjene, ve, kaj je gamsov šop, ali slabo nazvan: gamsova brada.

Kdor je prišel k nam 'od daleč in ni naše gore list, se bo smejal onim, ki nosijo povezano gamsovo dlako, češ, kaj je čopič te brezposlembe dlake. In vendar je v tem starem planinskem običaju polno lepote, polno samozatajevanja, ponosa in ljubezni, seveda le za tiste, ki si je sam priboril omenjenih okrašek klobuka. Koliko romantične in tragedije, ki so se končale v ječah, včasih tudi smrtno v pečinah, so povzročile tenke, svilnate svetlikajoče, lepo se vijóče dlake! Ni se čuditi našim ljudem, če zro s takim zaničevanjem na tiste, ki nosi ponarejen čop iz konjske žime ali celo iz dlake domačega kozla. Pa tudi tistih ne čislajo posebno, ki so si za drag denar nabavili gamsovo dlako, posebno, če so lovei.

Kaj veste vi dolinski lovei, kaj veste vi, ki lovite, kadar sije solnce, gamse pa vam priženo v nižavo dobro plačani gonjaki. Vaška dekleta niso zastoj ponosna na svoje fante, če imajo z novim šopom okrašen klobuk.

Najboljši čas za lov na kosmatinca je minul.

V prvih dneh adventa je začelo po planinah snežiti in posamezne bele munice in zvezdice so se pribizale tudi v dolino ter lahke kakor dihi legle na trdo, zmrzlo polje prezebajoče v mrzlih poznajenskih nočeh, željno pričakujoč bele snežne oboje. Snežinke se love ob oguljenih steblih obranjenih poljskih pridelkov, ali, ker je še prezgodaj, da bi zavladala belolas starka, odtrgane od svojih sestra žalostne izolirajo. Tam gori v planinah pa se je nateplo snega, da je joj! Ruševje se je povečini zleknilo in poskrilo, iz drobnih mecesovih vejic pa snežinke sproti izdružujejo, le smreke se krive pod neprijetno mokro težo.

Ko so se po nekaj meglenih dneh zopet prikazali izza oblakov gorski vrhovi, odeli v najčistejšo belino, je lovec obupno zrl nanje, češ: Vsi računsi so prekržani in moje dekle bo nejevoljno gledalo moj prazen klobuk. Najpripravnejši dnevi, to je okrog sv. Martina, gamsov prsk, ko so gorski savovalci pijani ljubezni, so minili in težko bo priti dobremu kosmatineu do živega. Kakšno kozarijo že se zalezeš, toda močni samci z lepo dlako počivajo v gozdovih, kjer jih je radi goščave in hrešče snega težko zalesti.

Pohod na lov.

Lovska strast je huda bolezen, ki te neprestano preganja in baš ona je napadla loveca tako, da se je kljub znanim mu zimskim nevarnostim na gorah podal na lov in je mahnil v planine.

Vse je šlo spalo, ko je stopal skozi vas. Ko se je danilo, mu je že hrstel sneg pod okovanimi čevlji. Največ snega je bilo v srednjih legah, kamor ga je nanesel veter, v višinah ga je bilo nekoliko manj, toda trd je bil kakor rog. Na snegu so se lesketali drobni snežni kristali, ki so jih na več krajih poteptale široke copatice strahopetnih planinskih ponočnjakov, belokoznih zajcev. V trdem snegu je bilo videti nekaj starih, proti solnčnemu pobočju obrnjenih sledi.

Medtem ko se sijalo nad lovecem čisto vedro nebo, so se megle pod njim spremenile v drobne oblake, spreminjajoče se v odsevu solca v nepopolnih lepah barvah. Pod zimskim izletnikom je snežilo in tako je bilo najbrže tudi v dolini.

Čimbolj se je solnce dvigalo, tem bolj je odjenjavala zmrzlina, kar je znatno otežkočalo lovec pohod. Pri vsakem drugem kosarku se mu je udrtlo, včasih celo do pasu. Moral je okreniti pot. Po dolgem gaženju mu je uspelo priti v senčno

lego, kjer je moral radi trdega snega in strme lege oborožiti noge z ostrozobimi derezami, krampeži.

O gamsih v tem delu ni bilo ne duha ne sluha; vse se je pomaknilo na solnčno stran. Previdno je zlezal lovec na greben in pokukal v prijazno solnčno peševje.

Med gamsi.

Precej dolgo je opazoval, in nič ni opazil; kar se nekaj premakev in ruševju in šele sedaj je spoznal, da je med gamsi, ki so kar rastle, kakor iz tal. Nekaj jih je ležalo na kopnih solnčnih planah, drugi pa so mirno mulili suho tavo. Sreč je loven živo zaigralo; nepremično je čepel in motril gorsko čredo. Vsakega posameznega je premotril, ali izmed šestnajstih ni imel nobeden zadosti kosmatega hrba sama kozarija, nekaj kozlov in par kozličev, to je vse. Če bi mu bilo za meso, bi si lahko izbral kakakega tri ali štiri letnika, ali to se ne izplača pravemu gamsarju; meso je cenejše v dolini, kjer ni treba staviti življenja na kocko.

Lovec se je varno potegnil za rob in šel dalje, da poizkusi svojo srečo. Hodil je in blodil sem in tja ali vse zaman. Ko je prišel v gozd, kjer je bilo manj snega, je občutil, da sneg hrsti tako močno, da se je slišalo sto metrov daleč. Dognal je, da je zalaz nemogoč in se je vrnil nazaj v višave.

Potegnil je veter, nekoliko razginal oblake in prinesel glasove iz doline. V vasi je zvonilo poldan. In četudi ne bi zapel zvon, bi ugajnil, da je prišel čas kosila; dosti glasno se je oglašal žolodec, ki hujše bunka kakor kembejl vaškega zvona. Vzel je iz nahrbtnika kos kruha in dobro prekaženo klobaso. Menda kosilo nikjer tako dobro ne tekne akor v planinah. — Po zaužitem kosilu je krenil proti domu. Nenadoma pa je opazil nedaleč od počivališča v snegu, ki ga je omeževalo opoldansko solnce svežo gamsovo sled, ki je vodila preko steeze v strmo peševje. Odtiski močnih, precej topih parkljev so pričali, da se je tukaj izprehajal starejši gospod.

Na pravi sledi.

Novi upi in nade so šinili lovecu v srce. Ali če bi vedel vnaprej, kaj bo moral pretrpeti, bi se bil nemara okrenil in vrnil v ljubo tiho dolinico.

Sled je vodila preko ostrega grebena; kakor hitro pa je gamsar prišel v senčnato stran, kjer je bil ves dan sneg zmrznjen, je izginila. Nadalnje zasledovanje ni obetalo nič posebnega in bi bilo tudi zelo nevarno; samo malo naj bi se bil opotekel, in bi bil že zdrčal v prepad, v večnost. Ako pa bi kopal stopinje, bi prepolnil gamsa.

Majhen snežen plaz se je odtrgal na sneženem grebenu in je prebudil loveca iz premišljevanja.

V polci pod grebenom je stal velik gamsar, črn in kosmat kot vrag. Dolga dlaka na hrbtu je bila zmedena, močan vrat, od katerega se je komaj razločevala rogjalta glava z rjavkastobelimi lici, je bil nagnjen; žival je z močno nogo brskala sneg in si kopala hrano.

Lovec se je stisnil za skalnati rob in se je nekoliko oddahnil od prvega presenečenja. Nikakor se ni mogel pripraviti v pravo pozicijo za dober strel. Komaj je čepel in je budno moral paziti, da ne zdrkne preko stene; v takem položaju ni mogel pomeriti. Naposled mu je uspelo, da je pritisnil muho na gamsove pleči. Vendar pa je čepel tako nerodno, da ni mogel obdržati puške v pravi leži in ni upal sprožiti. Gams je takas venomer brskal in kopal.

Puška je izpregovorila, ali to pot ne smrtno; gamsar je izginil za steno.

— Devet sto vragov! — V tem trenutku je bil zaigran ves trud in vsi upi in nade. Na strel pa je vendar treba pogledati.

Po streli je postal lovec pogumnejši in je hitel kljub smrtni nevarnosti po vzledeneli polici. Par korakov pred mestom, kjer se je nahajal gamsar med strelom, ni mogel naprej in bi bila tudi vrnitev težka.

Kaj bo zdaj?

Mož se je jel kesati. Premišljeval je, ali bi ne bilo nemara bolje, če bi ostal doma in na kak drug način potolažil svojo deklino. Ker ni mogel naprej in je bilo nevarno nazaj, se je odločil za skok. — Z gamsjim skokom se je zagnal preko žlebiča. S prsti se je poprijel za sneg in jih s tako silo pritisknil v zmrzlino, da so mu pričeli krvaveti. Sedel je na greben in se je skušal oddahnuti od prestopnega smrtnega strahu.

Na snegu, kamor je bila usmerjena puška, ni našel nič drugega kot malec odstreljene dlake. Ker je tudi na tem mestu se poledenelo, se je hotel vrniti po grebenu; morda bi bil tako lažje prišel na steezo.

Ko je pregledoval sosedni rob, preko katerega je bil namenjen, so mu obvisle oči na temni senci v zivjavi pečine, ki je čez njo curljal tenak curek in sproti izginjal na modrikastih ledenih zavesah.

Kljub temu, da se senca ni ganila, je spoznal v njej živo bitje. — Gams je! — Prihujeno stoji in z nagnjeno glavo zre v dolino, odkoder je prinesel njegov zasledovalec smrt. Slabo je zadet: najbrže v trebuh in se sedaj v hudih bolečinah posilja od svojega planinskega kraljestva.

Drugi dobro pomerjeni strel je rešil gamsa bolečin in ga vrgel v jarek, tja, kjer je pretila nevarnost, da bi se sešla mrtvi lovec in težko ranjeni gamsar.

Lovec ni nič ubigal.

Drzno se je spustil po strmim pobočju. Če v jarku ne bi bilo vejčja, kjer se je jedva obdržal, bi bil ponovno v smrtni nevarnosti.

Najprijetnejši trenotki.

Ko je prispel do plena, velikega črnega gamsa z dolgo, skoraj snežnobo obrabljeno dlako in močnimi, zelo zasmolenimi rogli, je lovec veselo zavriskal. Vrisk se je ubil ob zaledenelih stenah in temnem, sanjačem gozdu. In sedaj se je pričelo najprijetnejše delo planinskega loveca, to je puljenje dlake za gamsov šop.

Kleče v snegu tik na hrbet položenega gamsa je pulil dlako šop za šopom. Prišel je nad kratkim repom in je pulil po hrbtu skoraj do vratu.

Prekrasne so, dolge, svilnate se lesketajoče nitke, sladko plačilo za izredno naporen, čeprav prijeten pohod; najdaljše dlake so skoraj ped dolge. Skrbno jih je polagal na razprostrt papir. Šele ko je končal, se je zdramil in opazil, kako je rastle krog njega gosta, mokra megla in ž njo zgodnji zimski večer.

Pot v dolino.

Izčiščenega gamsa je pomašil v velik nahrbtnik, tako, da so morale debele noge in glava iz vreče; ko pa je zadel težko breme na rame, je spoznal, da aje zelo utrujen in da ga čaka še nekaj neprijetnih ur. Gams ga je vlekel k tlom, drselo mu je pod nogami in je rabil dokaj časa, preden je prišel iz jarka. Ker se je med tem že stemnilo, ni našel več steeze. Hodil je in taval, prišel zopet k drugim jarkom in že ga je oblihal pot in je jel omagovati sicer pod prijetnim, a nočjo nevarnim bremenom.

Začelo je snežiti; vsako posamezno snežinko je občutil na razgretem licu, tema pa se je gostila bolj in bolj. Po strmim pobočju je prilzeel kraj roba, kjer mu je izpodrsnilo in je padel, da se mu je kar zasvetilo pred očmi.

Nahrbtnik se mu je odtrgal in izmuznil z ramen. Zaman je tipal krog sebe. Pred njim je zijalo brezdnino, za njim je stala strmina. — Morda je za nevarnimi stenami, kjer ga bo objela mesto tople ljubice mrzla starka smrt! Hladen pot ga je oblihl, noge so se mu šibile, onemoglo je sedel v snegu. — Čudne slike so stopile predenj: — dom, mati, vsi, ki plašno gledajo proti goram, odetim od jutra do večera v gosto meglo. Mrz ga je

Kretanje parnikov - Shipping News

9. februarja:
Pres. Roosevelt, Cherbourg, Bremen.
12. februarja:
Olympic, Cherbourg; Bremen, Cherbourg, Bremen.
17. februarja:
De Grasse, Havre; Hamburg, Cherbourg, Hamburg.
19. februarja:
France, Havre; George Washington, Cherbourg, Bremen.
21. februarja:
Mauretania, Cherbourg.
22. februarja:
Berlin, Cherbourg, Bremen.
23. februarja:
Republik, Cherbourg, Bremen.
24. februarja:
Westphalia, Hamburg.
26. februarja:
Paris, Havre; Leivathan, Cherbourg; Aquitania, Cherbourg.
1. marca:
Martha Washington, Trst.
2. marca:
Pres. Harding, Cherbourg, Bremen.
3. marca:
Albert Ballin, Cherbourg, Hamburg.
5. marca:
Olympic, Cherbourg; Muenchen, Cherbourg, Bremen.
8. marca:
Pres. Roosevelt, Cherbourg, Bremen.
10. marca:
Rothemann, Havre; Thuringia, Hamburg.

12. marca:
Herengaria, Cherbourg; France, Havre; Stuttgart, Cherbourg, Bremen.
17. marca:
Deutschland, Cherbourg, Hamburg.
18. marca:
Aquitania, Cherbourg.
19. marca:
Leivathan, Cherbourg; Bremen, Cherbourg, Bremen.
22. marca:
Pres. Wilson, Trst.
23. marca:
La Savole, Havre; George Washington, Cherbourg, Bremen.
24. marca:
Cleveland, Hamburg.
26. marca:
Olympic, Cherbourg; Republik, Cherbourg, Bremen.
30. marca:
Pres. Harding, Cherbourg, Bremen.
31. marca:
Suffren, Havre; Hamburg, Cherbourg, Hamburg; Berlin, Cherbourg, Bremen.
2. aprila:
France, Havre — SKUPNI IZLET
14. maja:
SKUPNI IZLET s parnikom PARIS
2. julija:
SKUPNI IZLET s novim parnikom ILE DE FRANCE.

SEST DNI PREKO OCEANA

Najkrajša in najbolj udobna pot za potovanje na ogromnih parnikih: "FRANCE" 19. feb.; 12. marca "PARIS" 26. feb.; 23. aprila

Najkrajša pot po železnici. Vsaako je v posebni kabini z vsem modernimi udobnostmi. — Pijača in slava francoska kuhinja. Izredno nizke cene. Zajemite si prostor za prvo vožnjo novega velikan "ILE DE FRANCE" 2. julija; 1. avgusta. Vprašajte kateregakoli pooblaščenega agenta ali FRENCH LINE 19 State Street — New York

ONIM, KI HOČEJO POSTATI DRŽAVLJANI.

Foreign Language Information Service v New Yorku je izdala priručno knjižico, ki je namenjena onim, kateri žele postati ameriški državljani. Knjižica je pisana v lahko razumljivi angleščini ter vsebuje nakratko vse podatke o državljanstvu. Stane 25 centov. V zalogi jo ima knjižarna Glas Naroda, 82 Cortlandt Street, New York City.

Kako se potuje v stari kraj in nazaj v Ameriko.

Kdor je namenjen potovati v stari kraj, je potrebno, da je pomeš o potnih listih, prtljaji in drugih stvareh. Vred naše dolgoletne izkušnje vam mi samorejo dati najboljša pojasnila in priporočila, vedno le prvotne brzojavke.

Tudi državljani sami reje potovati v stari kraj, toda preskrbeti si morajo dovoljenje ali permit in Washingtona, bodisi za eno leto ali 6 mesecev in se mora delati prošnjo vsaj en mesec pred odpotovanjem in to naravnost v Washington, D. C. na generalnega naselinskega komisarja.

Glasom odredbe, ki je stopila v veljavo 31. julija, 1926 se nikomur več ne poše permit po polti, ampak ga mora iti iskati vsak poslees osebno, bodisi v najbližnji naselinski urad ali pa ga dobi v New Yorku pred odpotovanjem, kakor kedo v prošnji zaprosi. Kdor potuje ven brez dovoljenja, potuje na svojo lastno odgovornost.

Kako dobiti svoje iz starega kraja.

Kdor želi dobiti sorodnike ali svoje iz starega kraja, naj nam prej piše za pojamila. Iz Jugoslavije bo pripuščeni v tem letu 670 priseljencev, toda polovica te kvote je določena za ameriške državljane, ki žele dobiti svoj starši in otroke od 18. do 21. leta in pa na poljedelske delavce.

Ameriški državljani pa samorejo dobiti svoj žene in otroke od 18. leta bres da bi bili šteti v kvoto, potrebno pa je delati prošnjo v Washington.

Predno podvsamete kak korak, pitite nam.

FRANK SAKSER
STATE BANK
82 CORTLANDT ST. NEW YORK

ADVERTISE in GLAS NARODA

Prav vsakdo -

kdor kaj išče; kdor kaj ponuja; kdor kaj kupuje; kdor kaj prodaja; prav vsakdo priznava, da imajo čudovit uspeh —

MALI OGLASI
v "Glas Naroda"

Pozor čitatelji.

Opozorite trgovce in obrtniki, pri katerih kupujete ali naročate in ste z njih potrežbo zadovoljni, da oglašujejo v listu "Glas Naroda". S tem boste vstregli voem.

Uprava "Glas Naroda"